

1897-05-04

OPHAVSMAND/NØGLEPERSON

Carl Jacobsen

FAKTA

Dokumenttype:
Avisartikel

Generel kommentar:
Reportagen blev bragt i Næstved
Tidende 1897-05-04

Afsendersted:
København

Arkivplacering:
Mediastream

Emneord:
Ny Carlsberg Glyptotek,
Mæcenvirksomhed

DOKUMENTINDHOLD

Næstved Tidende. Reportage fra Glyptotekets åbning 1. maj 1897 med gengivelse af Carl Jacobsens åbningstale.

TRANSSKRIFTION

Glyptotekets Indvielse (fra vor Meddeler) Kjøbenhavn, den 1. Maj

I Formiddag fandt Indvielsen af den ny Glyptoteksbygning, som Stat og Kommune har reist for Carl Jacobsens smukke Kunstsamling, Sted i Overværelsen af saa fornem en Forsamling, som vist ikke i mange Aar har været samlet paa et enkelt Sted her i Landet.

Midt i den store Søjlegang, som løber paa langs gennem den internationale Kunstudstilling, havde største Delen af Konge familiens Medlemmer Plads, og lige overfor dem sad Kjøbenhavns Overpræsident og Kultusministeren samt Brygger Jacobsen med Hustru og Moder. Bag de sidste havde en Del af Rangspersonernes Damer faaet Plads.

Paa begge Sider af Kongefamiljen var Pladserne ordnede til Diplomatiets, som var meget talrigt repræsenteret, komiteen og Kunstnerne, Regeringens Medlemmer, der alle var mødt, Rigsdagens Formand og en ret talrig Kreds af Rigsdagsmænd, Borgmestrene i Kjøbenhavn og de fleste af Kommunalbestyrelsens Medlemmer.

Endelig saas i Salens begerste Del en Del Mennesker, som øjensynlig var lidt uvante ved at bevæge sig i saa fint Selskab; det var Ny Carlsbergs Arbejdere med deres Hustruer samt de Haandværkere, der havde været beskæftigede ved Glyptothekets Opførelse.

Højtideligheden indlededes med en pompøs March af Gade, hvorefter et Kor afsang følgende Velkommen:

Velkommen til Mødet fra Øst og Vest
hver tændende Kraft, hver Skabende Evne,
hver Farvernes Digter, Marmorets Præst, der mødte til dette olympiske Stævne.

Har Blomsterne i Nord kun fattig Glans,
vor Tak vil vi binde i Sejerens Krans.

Velkommen til vore lave Strande
med Hilsen fra rige, varme Lande,
fra Foraarets, Lysets og Farvernes Fest.

Derefter reciterede Skuespiller E Poulsen nogle Vers af Alfred Ipsen om Kunstens Tempel, lutter temmelig fade Ord, som selv ikke hr. Poulsens Deklamationskunst formaade at slaa Gnister af. Og efter at Koret paany

havde varieret si Velkommen til Gades prægtige Musik, traadte Carl Jacobsen frem paa den lille Talerstol, der var rejst foran Kongefamilien, og holdt en jevn og lige frem Aabningstale, der virkede tiltalende just ved sin lidet akademiske Form:

Det første Ord, som skal lyde fra dette Sted, sagde han, skal være en Tak til den høje, fordi det er forund os at reise dette Tempel for Kunsten.

Glyptotheket er egentlig fra Begyndelsen opstaaet ved en Tilfældighed.

Jeg begyndte i Halvfjerdserne at samle nogle Statuer i den egoistiske Tanke at smykke mit eget Hjem med dem. Først i Firserne havde jeg faaet 3 Statuer, og jeg tænkte da paa at bygge en lille Vinterhave. Der levede den Gang en ganske mærkelig Mand, en gammel Billedhugger Malthe, Faderen til alle vore Provinsmusæer. Da han hørte om min Vinterhave, sagde han: "Men der er jo Plads til flere end tre Statuer!" "Ja, men jeg har ikke flere". "Saa skal jeg skaffe dem nogle. De kan faa alle Bissens gamle Modeller" "Dem har jeg virkelig ikke raad til at købe".

"Det behøves heller ikke. Jeg kan skaffe dem til Laans. Der er blandt andre Modellen af Anders Sandøe Ørsted!"

Modellen af Ørsted havde jeg altid elsket, og den kunde jeg derfor ikke staa for. Jeg slog til, og den næste Dag saa jeg et ejendommeligt Vogntog komme kjørende op mod Ny Carlsberg. I den første Vogn sad Malthe med sin brede Kunstnerhat oppe ved siden af Kusken, og bagved ham saa jeg Ørsteds Model, som Bissen aldrig vilde se mere, fordi Ørsted var bleven reaktionær. Bagefter fulgte flere Vognladninger af Gibsmodeller, saa der blev ikke Plads til mange Væxter i min Vinterhave.

Efter at have skildret, hvorledes han i Paris havde set en udvalgt Samling af Frankrigs ypperste Billedhuggerarbejder og sikret sig andre Arbejder af de paagjældende Mestre, medens de endnu levede, fremhævede Taleren, at Glyptotheket paa visse Omraader, stod fuldt saa højt som nogen fransk Kunstsamling.

Man har spurgt, fortsatte han, hvorfor jeg kaldte det Glyptotheket. Det er, fordi jeg sigtede højt; det skulde nemlig ikke være noget almindeligt Museum. Kunstværkerne er som ædle Stene: de bør ikke glemmes hen i Skuffer, thi de har deres Plads i Kongens Krone eller paa en skøn Kvindes Hals. Saaledes bør ogsaa Kunstværkerne henstilles i skønne og værdige Omgivelser for at komme til Deres Ret.

Det tilkommer mig ikke at tale Arkitektens Ros; men jeg vil takke ham for hans Hengivenhed i Arbejdet. Hans Værk vil tale for sig selv til Omverdenen og Efterverdenen.

Samtidig med Glyptotheket aabnes nu den internationale Kunstudstilling,

for hvilken Æren væsenligst tilkommer Prof. Klein, hvem det er lykkedes at samle en enestaaende og typisk Repræsentation for mange store og smaa Landes bedste Kunst. Vore Broderlande har ikke givet Møde; men vi kan jo altid ad Aare faa en skandinavisk Kunstudstilling, og det har ogsaa vist sig, at Pladsen var knap nok.

Værket er fuldbragt, og jeg takker alle, som har medvirket, Haandværkerne og Arbejderne, Kunstnerne, som har smykket Huset, Autoriteterne, Kommunalbestyrelsen, Rigsdagen og Regeringen, særlig Exminister Scavenius og Excellencen Bardenfleth, Kongen, Dronningen og hele det kongelige Hus, der har givet Indvielsen en Højtidelighed som aldrig skal glemmes!

Højtideligheden sluttede saa med et Par salmelignende Vers, og Carl Jacobsen førte derpaa sine Gjæster op i Glyptotekbygningen, hvis nederste pragtfulde Sale blev tagne i Øjesyn.

Overordentlig straalende tager disse Sale sig ud med deres blanke Mosaikgulve og stilfuldt dekorerede Vægge, der dels er holdte i brunlige, dels i helt hvide Farver. Lofterne er behandlet med særlig Omhu, tildels rigt forgyldte. Det kan maaske med nogen Grund indvendes, at den hele Dekoration gjør et noget uroligt Indtryk; men det kan dog næppe bestrides, at de sjældne og yderst værdifulde Billedhuggerarbejder her har faaet en Indfatning, der er dem værdig. De Tilstedeværendes Dom lød da ogsaa gjennemgaaende overordentlig gunstigt.

Men fra i Morgen kan det store Publikum jo selv dømme, thi saa staa Glyptoteket aabent for alle og enhver, som ønsker at tage det i Øjesyn. Til Vejledning for Provinsbesøgende skal jeg endnu blot anføre, at den ny Bygning har sin Plads bagved, og at man naar nemmest dertil ved at gaa ned ad den ny Vestre Boulevard mellem Tivoli og det ny Raadhus.

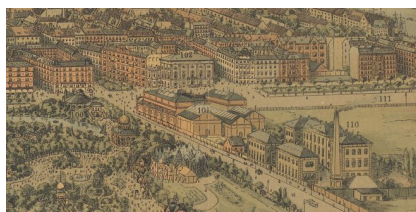
OMTALTE VÆRKER

Åbning af Den internationale Udstilling 1897. Carl Jacobsen taler.

Åbning af Den internationale Udstilling 1897.

Den internationale udstilling 1897. Den midletidige bygnings placering

**CARL
JACOBSENS
BREVARKIV**

NY CARLSBERGFONDET

CARL JACOBSENS BREVKARKIV

NY CARLSBERGFONDET

de at m; en, ste sav ers til flo, m; m; en, lu- be- ne- get set

de Gode gennem en ved Lov fastsat Maximal-Arbejdsdag, som i de økonomisk fremfarne Lande bør fastlægges til otte Timer i Døgn. Arbejdets den nuværende længere Arbejdstid bevirker, at Arbejdernes Sundhed ødelægges, og deres Livsvarighed for- kortes, vil 8 Times Arbejdsdagen for- mindste Arbejdslosheden, forøge Arbejdernes, beståtte Selskabet og Rasse Tid til Svile og til Udøvelse af Familie- livet. Da det er en international Fordring, vil den derfor ikke hindre det enkelte Lands Konkurrencedyg- tighed.

Glyptotekets Indvielse.

(Fra vor Meddelelse.)

Kjøbenhavn, den 1. Maj.

I Formiddag fandt Indvielsen af den nye Glyptotekbygning, som Stat og Kommune har rejst for Carl Jacobsens smukke Kunstsamling, Sted i Overværelsen af saa fornem en Ifer- samling, som vist ikke i mange Aar har været samlet paa et enkelt Sted her i Landet.

Midt i den store Søjtegang, som løber paa langs gennem den interna- tionale Kunstudstilling, havde største Delen af Kongefamiliens Medlemmer Plads, og lige overfor dem sad Kjø- benhavns Overpræsident og Kultus- ministeren samt Brøgger, Jacobsen med Duffra og Møder. Bag de sidste havde en Del af Kongespejler- nes Damer saet Plads.

Paa begge Sider af Kongefamilien var Pladserne ordnede til Diplomatiet, som var meget talrigt repræsenteret, Komiteen og Kunstnerne, Regeringens Medlemmer, der alle var mødt, Rigs- dagens Formand og en ret talrig Kreds af Rigsdagsmænd, Borgere rene i Kjøbenhavn og de fleste af Kommu- nalbestyrelsens Medlemmer.

Endelig laas i Søjtegangen det ene Del Mennesker, som øjenlystig var sidt uvante ved at betøge sig i saa fint Selskab; det var Ny Carlsbergs Arbejdere med deres Kultur og samt de Håndværkere, der havde været besty- relsede ved Glyptotekets Opførelse.

Højtideligheden indledes med en pompøs Marsj af Gade, hvorefter et Kor afsong følgende Velskommen:

Velskommen til Mødet fra Os og Vest
hvor tændende Kraft, hvor flabende Vind,
hvor Høvedens Digt, Marmorets Kraft,
der mødte til dette olampille Stærke.
Der blomstene i Nord kan fattig Glans,
vor Tal vil vi binde i Sejrens Krans.
Velskommen til vore laas Stræbe
med Villen fra rige, varme Lande,
fra Høvedens Digt og Høvedens Hæ-
der.

Deretter reciterede Skuespiller E. P. i en nogle Vers af Alfred Nansen om Høvedens Tempel, latter- temmelig lade Ord, som selv ikke Hr. Poulsens Deklamationskunst formaaede at slaa Gæster af. Og efter at Koret paany havde varieret sit Velskommen til Gades pragtfulde Kunst, traadte Carl Jacobsen frem paa den lille Tær- telt, der var rejst foran Konge- familien, og holdt en jævn og lige frem slabningstale, der virkede tilfaldende just ved sin lidet akademiske Form:

Det første Ord, som skal lyde fra dette Sted, lagde han, skal være en Tak til den Høje, fordi det er for- umbt os at rejse dette Tempel for Kunst. Glyptoteket er egentlig fra Begyndel- sen opstaaet ved en Tilfældighed. Jeg begyndte i Høvedeserne at samle nogle Statuer i den egøstifte Tante at smykke mit eget Hjem med dem. Først i Høvedeserne havde jeg faaet tre Statuer, og jeg tænkte da paa at bygge en lille Winterhave. Der levede den Gang en ganske markelig Mand, en gammel Billedhugger Møllte, Høvedes til alle vore Brøvnsmøllere. Da han hørte om min Winterhave, sagde han:

„Men der er jo Plads til mange flere end tre Statuer!“

„Ja, men jeg har ikke flere.“

„Saa skal jeg høre Dem nogle. De kan saa alle Bisjens gamle Mo- dellers.“

„Dem har jeg vistelig ikke Maad til at høre.“

„Det behøves heller ikke. Jeg kan høre dem til Vaars. Der er blandt andre Møllens af Anders Sandes Ordfæd!“

Møllens af Ordfæd havde jeg altid elsket, og den kunde jeg derfor ikke slaa for. Jeg slog til, og den næste Dag saa jeg et ejendommeligt Bogn- tog komme hørende op mod Ny

Carlsberg. I den første Bogn ladte Møllte med sin brede Kunstnerhat oppe ved Siden af Kuffen, og bagefter kom saa jeg Ordfæds Mødel, som Bognen aldrig vilde se mere, fordi Ordfæd var bleven reaktionær. Bogn- efter fulgte flere Bognladninger af Gipsmodeller, saa der blev ikke Plads til mange Bøjter i min Winterhave. Efter at have råderet, hvorledes han i Paris havde set en absolut Samling af Frankrigs ypperste Billedhugger- arbejder og sikret sig andre Arbejder af de paagældende Mestere, medens de endnu levede, fremhøvede Taleren, at Glyptoteket paa visse Omraader, stod fuldt saa højt som nogen fransk Kunst- samling.

Man har ihvert, fortsatte han, hvor- for jeg kaldte det Glyptoteket. Det er, fordi jeg sigtede højt; det skulde nem- lig ikke være noget almindeligt Mu- seum. Kunstværkerne er som ædle Steene; de bør ikke glemmes hen i Skuffer, thi de har deres Plads i Kongens Krone eller paa en Kjøns Kvinde's Hals. Saaledes bør ogsaa Kunstværkerne henstilles i Kjøne og værdige Omgivelser for at komme til deres Ret.

Det tilføjer ikke mig at tale Arkite- kturens Ros; men jeg vil tælle ham for hans Hengivenhed i Arbejdet. Hans Bæret vil tale for sig selv til Damerbenen og Gæsterbenen.

Samtidig med Glyptoteket anbragtes nu den internationale Kunstudstilling, for hvilken Væren væsentligst tilføjer Prof. Klein, hvem det er lykkedes at samle en enkleende og typisk Repre- sentation for mange flere og imaa Landets bedste Kunst. Vore Brøder- lande har ikke givet Møde; men vi kan jo altid ad Kære saa en stand- navist Kunstudstilling, og det har ogsaa vist sig, at Pladsen var snar nok.

Bæret er fuldbæret, og jeg latter alle, som har medvirket, Håndvær- kerne og Arbejderne, Kunstnerne, som har smykket Gulvet, Motoristerne, Kom- munalbestyrelsen, Rigsdagen og Rege- ringen, jærlig Grøntminister Scadenius og Excellensen Høvedesfæst, Kongen, Dronningen og hele det kongelige Hus, der har givet Indvielsen en Højtidel- lighed, som aldrig skal glemmes!

Højtideligheden sluttede saa med et Par salmelignende Vers, og Carl Jac- obsen førte derpaa sine Gæster op i Glyptotekbygningen, hvis nedersle, pragtfulde Sale blev tagne i Ojefyn.

Overordentlig straalende tager disse Sale sig ud med deres blanke Mosaik- gulve og stiftuldt dekorerede Vægge, der dels er holdte i brunt, dels i helt hvide Farver. Væggene er be- handlede med kerlig Omhu, tildeels rigt forgyldte. Det kan maasse med nogen Grund indvendes, at den hele Dekoration gjør et noget uroligt Ind- tryk; men det kan dog næppe bestrid- des, at de hvide og iderft værdifulde Billedhuggerarbejder her har faaet en Indfatning, der er dem værdig. De tilføjedørendes Dom lod da ogsaa gjennemgaaende overordentlig gunstig.

Men fra i Morgen kan det store Publikum jo selv dømme, thi saa naar Glyptoteket aabnet for alle og enhver, som ønsker at tage det i Ojefyn. Til Vejledning isor Provinnsbejøgende skal jeg endnu blot anføre, at den nye Byg- ning har sin Plads bagved Tivoli, og at man naar nemmest dertil ved at gaa ned ad den nye Vestre Boulevard mel- lem Tivoli og det nye Stadshus.

Glem ikke at bruge al Gødningen nu i Foraarsiden.

Skrevet for Høvedes.

At Gødningen er en Kapital, der, som enhver anden Kapital, snarest mulig bør sættes paa Rente, er jo ingen ny Tænkning — men alligevel fore- kommer det mig ofte paa mine Rejser, naar jeg ser, hvorledes Gødningen flere Steder nyttes, at der ikke er saa Landmand endnu, som kan faa imaa Renter af denne Kapital, simpelthen, fordi den nyttes ikke paa den mest huskøberiske Maade. At den Gød- ning, der lægges i Løbet af Vinteren, bør jo nemlig nyttes til Sommer- ogtrøderne, for at den kan forme Planterne til Gode snarest mulig. Og ikke — som det endnu ikke saa Steder er Veng — føres ud paa Brakmarken, der først skal give Af- grøde ad Kære; thi dette er et stort Spild af Gødningens Kraft, da en Del af de værdifulde Gødningstoffer i Løbet af den lange Sommer tid vil